

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Bezpečnosť rodiny v podmienkach globalizácie a súčasných spoločensko-ekonomických transformácií

dr. Antoniho Olaka, PhD.

K predloženej habilitačnej práci v rozsahu 127 strán textu členenej do 2 samostatných kapitol, vrátane úvodu, záveru a prílohy, si na základe menovania dekrétom zo dňa 14. júna 2013 Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika za oponenta na habilitačné konanie dr. Antoniho Olaka, PhD., dovoľujem zaujať nasledovné stanovisko:

Problematiku riešenú v habilitačnej práci považujem s ohľadom na súvisiace témy bezpečnostnej situácie, z hľadiska vedecko-pedagogického, ale tiež spoločenského, za vysoko aktuálnu.

Globalizácia svojím pozitívnym i negatívnym pôsobením ovplyvňuje život spoločnosti v širokom spektre jej činností. Pôsobenie sa premieta do spoločnosti ako celku, ale tiež na jej súčasti ako národy, rasy, skupiny a môžeme povedať, že ovplyvňuje každého jednotlivca. Habilitant si vybral významnú súčasť spoločnosti, rodinu. Táto zohráva v spoločnosti nezastupiteľnú úlohu a preto sledovanie a hodnotenie jej zmien a ich vplyvu na jej bezpečnosť je jedným z rozhodujúcich dopadov na fungovanie spoločenského systému.

Habilitačná práca svojim zameraním sleduje tento trend a hľadá nové inovatívne súvislosti v danej oblasti.

Členenie práce do dvoch kapitol, kde prvá kapitola je rozdelená do štyroch podkapitol a obsahuje i úvod, považujem za neštandardné. Navyše členenie uvedené na str. 8 sa nezhoduje s obsahom. Na škodu veci je, že habilitant nevyužil primerane odporúčania uvedené v Metodickom usmernení č. 56/2011 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. V práci nie je jednoznačne vyšpecifikovaný cieľ a tiež nie sú uvedené metódy ako tento dosiahnuť. Tým sa z obsahu vytráca cieľovosť, chýba systémový a systematický prístup k riešeniu, čo v konečnom dôsledku znižuje efektivitu dopracovania sa ku konkrétnym záverom. Napriek tomu je možné konštatovať, že použité metódy obsiahnuté v práci sú adekvátne pre dané riešenie a habilitant preukázal ich zvládnutie.

Habilitant v jednotlivých kapitolách preukázal vysoké teoretické vedomosti zo skúmanej problematiky. Z práce je zrejmy analyticko-dokumentačný a bibliografický prínos. Celkovo však jednotlivé kapitoly pôsobia príliš opisne, bez dôrazu na hlbšie syntetické a rozhodovacie prvky a vyvodenia konkrétnych relevantných záverov.

Pripomienky a otázky k práci:

- Uvedené pozitívne vplyvy globalizácie na str. 16 a 17 považujem za veľmi plytké oproti následne uvedeným negatívam. Z tohto pohľadu by asi globalizácia nemala opodstatnenie.
- Čo vyjadruje názov kapitoly 1.1.4. „Globalizácia ako nástroj súčasného sveta“?, nástroj k čomu?, nástroj koho? ap.
- Na str. 26 prvá veta by mala mať podľa môjho názoru opačný význam. Tak ako je tu interpretovaná globalizácia je v rozpore s nasledujúcim textom.
- V tab. 2 na str. 35 sú zrejme nesprávne údaje.
- Na str. 41 sú uvedené 3 úrovne činností vo vzťahu k bezpečnosti. Podľa môjho názoru chýba a mala by byť uvedená ako prvá úroveň identifikácia faktorov ohrozenia.
- Na str. 43 sú subjekty bezpečnosti delené na „príjemcov“ a „darcov“. Chýba mi bližšie vyšpecifikovanie ako môžu v týchto procesoch ovplyvňovať bezpečnosť jednotlivé subjekty (jednotlivec, rodina, komunita, štát, ...).
- Na str. 50 v aspektoch globalizácie chýba aspekt kultúrny, ktorý je uvádzaný, napr. v kap. 1.3.2. na str. 55, ako jeden z najdôležitejších.
- Vysvetlite tvrdenie na str. 51, že je upúšťané od otázky „prečo?“ a rieši sa predovšetkým otázka „ako?“. Je to vôbec možné? Nie je to dôvod toho, že nedokážeme jednoznačne povedať „globalizácia áno alebo nie?“
- Aký je vzťah medzi kap. 1.4.6. Vzdelanie v bezpečnosti a kap. 1.4.7. Bezpečnostné myslenie?
- Ako smerujú výskumné problémy a následne dotazníkové otázky k bezpečnosti rodiny? Podobne sa to týka i uvedených hypotéz.
- Z metodiky nie je jasné, ktoré otázky sa vzťahujú na jednotlivé hypotézy.
- V číslovaní otázok je chyba
- Z osobného dotazníka sú vyhodnotené iba dva údaje (pohlavie a vzdelanie).
- Vlastný prieskum, zostavenie otázok, hypotéz a celé hodnotenie považujem za zjednodušené.

Z tohto pohľadu by som požiadal habilitanta, aby sa vyjadril k pripomienkam a zodpovedal tu uvedené otázky.

Práca obsahuje niektoré gramatické nedostatky, ktoré však v konečnom dôsledku neznižujú jej odbornú úroveň. Celkovo spĺňa kritériá kladené na tento druh prác.

Z pedagogického hľadiska oceňujem metodické spracovanie problematiky.

O zvládnutí problematiky ako celku svedčí rozsiahly zoznam použitej literatúry, kde je uvedená i vlastná publikačná činnosť habilitanta vzťahujúca sa k danej problematike.

ZÁVER

Predložená práca má charakter a spĺňa podmienky habilitačnej práce a dokumentuje, že jej autor je akceptovateľnou vedecko-pedagogickou osobnosťou v odbore 8.4.4 Národná a medzinárodná bezpečnosť.

Získané poznatky interpretované v habilitačnej práci sú prínosom pre rozvoj študijného odboru a súvisiacich študijných programov.

Habilitačná práca je využiteľná aj ako učebná pomôcka v pedagogickom procese v rámci bakalárskych, inžinierskych aj doktorandských študijných programov na Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika a na spolupracujúcich fakultách a inštitúciách.

Vychádzajúc z uvedeného odporúčam prijať habilitačnú prácu dr. Antoniho Olaka, PhD. na tému „Bezpečnosť rodiny v podmienkach globalizácie a súčasných spoločensko-ekonomických transformácií“ k obhajobe a na základe úspešného habilitačného konania navrhujem menovanému udeliť vedecko-pedagogický titul

docent

v odbore 8.4.4 Národná a medzinárodná bezpečnosť.

V Košiciach 4. 9. 2013

prof. Ing. Josef Reitšpís, PhD.
oponent